

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15.09.1966, sp. zn. Cz 71/60, ECLI:CZ:NS:1966:CZ.71.1960.1

Číslo: 19/1967

Právní věta: V rozhodnutí o rozvrhu náhrady za vyvlastněnou nemovitost musí soud vycházet z výšky spoluvlastnických podielov. Spoluvlastnický podiel však neznamena, že by sa vlastnícke právo spoluvlastníka vztahovalo na určitú časť nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 15.09.1966

Spisová značka: Cz 71/60

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Podílové spoluvlastnictví

Předpisy: 40/1964 Sb. § 142

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1967 sb. rozh.

V rozhodnutí o rozvrhu náhrady za vyvlastněnou nemovitost musí soud vycházet z výšky spoluvlastnických podielov. Spoluvlastnický podiel však neznamena, že by sa vlastnícke právo spoluvlastníka vztahovalo na určitú časť nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 15. 9. 1966 4, [Cz 71/60](#).)

Okresný súd v Banskej Bystrici uznesením rozhodol o rozvrhnutí náhrady za vyvlastnenie zloženej v prospech A. a Z. D. a J. V. tak, že manželom D. bola priznaná čiastka 60 720 Kčs a J. V. čiastka 24 220,07 Kčs. Pri rozvržení náhrady súd vychádzal z kúpnej zmluvy z 13. júla 1951, ktorou A. a Z. D. ako spoluvlastníci 84/96 nehnuteľnosti, zapísaných vo vl. č. 1490 kat. úz. B. B. a to parcely č. 874 a domu č. 33 s dvorom, predali J. a M. V. 32/96 a súčasne sa dohodli, že ideálna tretina, kupovaná manželmi V. pozostáva v dome čp. 33 z jednej miestnosti, ďalej z kuchyne vedľa tejto miestnosti, z pivničky pod týmito miestnosťami sa nachádzajúcimi a jednej špajze pod schodami. Náhrada za vyvlastnenie bola tak rozvrhnutá podľa hodnôt skutočne užívaných nehnuteľností.

Krajský súd v Banskej Bystrici svojim uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu. Vychádzal z toho, že v kúpnej zmluve sa strany dohodli, že ideálna tretina bude pozostávať z miestností a

priestoru v kúpnej zmluve popísaných. Štátne notárstvo potom poukázalo priznané náhrady podľa rozhodnutia okresného súdu, potvrdeného rozhodnutím krajského súdu.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom, že uznesením krajského súdu ako aj rozhodnutiami štátneho notárstva, ktoré z rozhodnutia krajského súdu o rozvrhu náhrady pri poukazovaní zložených náhrad vychádzali, bol porušený zákon a toto rozhodnutie zrušil.

Z odôvodnenia:

V rozhodnutí o rozvrhu náhrady za vyvlastnenú nehnuteľnosť musí súd vychádzať z výšky spoluvlastníckych podielov. Spoluvlastnícky podiel však neznamená, že by sa vlastnícke právo spoluvlastníka vzťahovalo na určitú časť nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve, ale je iba číselným výrazom právneho postavenia spoluvlastníka k ostatným spoluvlastníkom, znamená mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci, akou mierou sa podieľajú na užívaní spoločnej veci, ako majú prispievať na náklady na užívanie a udržiavanie spoločnej veci a pod. Za trvania spoluvlastníctva sa spoločná vec nerozdeľuje a často je reálne nedeliteľná. Preto zmluvou z 13. 7. 1951, ktorou predávali manželia D. ideálny podiel vyššie popísanej nehnuteľnosti, nemohlo ísť o predaj reálne vydelenej časti nehnuteľnosti a vznik vlastníckeho práva k tejto časti, takže časť zmluvy, v ktorej sa hovorí o konkrétnych miestnostiach a priestoroch nemožno vykladať ináč, než že šlo o dohodu o užívaní spoločnej veci. Pri zrušení spoluvlastníctva, ku ktorému došlo rozhodnutím o vyvlastnení nehnuteľnosti, rozvrhne sa náhrada medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov (§ 142 o. z.). Pochybil teda okresný súd a pri potvrdení jeho rozhodnutia i krajský súd, ak vychádzal z dohodnutého reálneho delenia nehnuteľnosti, ktoré je po právnej stránke neúčinné.

Právom sťažnosť pre porušenie zákona vytýka rozhodnutiu krajského súdu porušenie zákona v ustanovení § 142 o. z., pre správne použitie, ktorého si krajský súd zatiaľ neopatril ani dostatočné skutkové zistenia, ako mu to ukladá ustanovenie § 6 a § 120 o. s. p.

V dôsledku porušenia zákona rozhodnutím o rozvrhu, bolo treba zrušiť i rozhodnutie štátneho notárstva, ktoré z tohto rozvrhu vychádzali a ktorými bola rozvrhnutá náhrada oprávneným poukázaná.